

NOTAT

11. juni 2009

J.nr.

JAIC/SHE

Notat om Kommissionens meddelelse ”Den fælles forpligtelse til at løfte beskæftigelsen”

Baggrund

Kommissionen har den 3. juni 2009 offentliggjort meddelelsen ”Den fælles forpligtelse til at løfte beskæftigelsen”. Meddelelsen er Kommissionens bidrag til Det Europæiske Råds møde den 18.-19. juni 2009.

Meddelelsen indeholder prioriteter og konkrete forslag til en øget indsats for beskæftigelsen under den økonomiske krise og skal supplere den europæiske genopretningsplan, fordi situationen på de europæiske arbejdsmarkeder fortsat forværres.

Kommissionen ventes den 17. juni 2009 at stille forslag vedrørende de konkrete forslag i meddelelsen.

Indhold

Det Europæiske Råd fastsatte på sit forårsmøde og på tre efterfølgende workshops om beskæftigelsen tre centrale prioriteringer: 1) opretholdelse af beskæftigelsen, jobskabelse og fremme af mobiliteten, 2) forbedring af kompetencer og matchning med arbejdsmarkedets behov og 3) øget adgang til beskæftigelse.

På dette grundlag indeholder meddelelsen forslag om en fælles EU-forpligtelse til at fremme beskæftigelsen, hvor samarbejdet om de tre centrale prioriteringer styrkes, idet der sættes fokus på konkrete tiltag, der understøttes med alle eksisterende EU-instrumenter, herunder Den Europæiske Socialfond (ESF) og Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen.

1) Opretholdelse af beskæftigelsen, jobskabelse og fremme af mobiliteten

- Medlemsstaterne opfordres til at tilvejebringe arbejdsdelingsordninger og til med midler fra ESF at bevare levedygtig beskæftigelse
- Medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter opfordres til at styrke virksomhedsomlægninger. Tilsvarende opfordres arbejdsmarkedets parter og de lokale myndigheder til at hjælpe arbejdstagere, der er blevet afskediget, med at finde nyt job ved hjælp af efteruddannelse og jobsøgning.
- Medlemsstaterne opfordres til at fremme et iværksættervenligt miljø, f.eks. ved at sænke de lønrelaterede arbejdskraftsomkostninger, herunder beskatning, fremme forskning og infrastruktur, mindske administrative byrder, fremme bedre lovgivning og tilskynde til oprettelsen af små og mellemstore virksomheder.
- Desuden opfordres medlemsstaterne til sammen med arbejdsmarkedets parter og med støtte fra ESF at bistå arbejdsløse og unge med at starte egen virksomhed, f.eks. via hjælp til kurser og startkapital.

- Kommissionen vil fremme mobilitet i EU, herunder ved hjælp af en oplysningskampagne, anvendelse af EURES jobportalen og oprettelse af en ny ”Match and Map”- onlinetjeneste, der skal indeholde oplysninger om stillings- og uddannelsesmulighed med henblik på at matche personers kvalifikationer med ledige jobs i EU.
- Desuden opfordres medlemsstaterne til at forlænge retten til arbejdsløshedsunderstøttelse til 6 måneder for arbejdsløse, der søger arbejde i en anden medlemsstat.

2) *Forbedring af kompetencer og matchning med arbejdsmarkedets behov*

- Kommissionen vil fremskynde dagsordenen for initiativet ”Nye kvalifikationer til nye job”, fremlægge en sektorbaseret analyse af kvalifikationsbehov, udgive en vejledning i efteruddannelse i små og mellemstore virksomheder og undersøge muligheden for på EU-plan at nedsætte et udvalg for sektorspecifikke kvalifikationer med deltagelse af erhvervslivet, parterne og de offentlige myndigheder.
- Medlemsstaterne opfordres til at gøre brug af Socialfonden med henblik på at forudsige fremtidige kvalifikationsbehov og forbedre kvaliteten af og adgangen til uddannelse og erhvervsuddannelse.
- Medlemsstaterne opfordres til styrke ordninger for godkendelse af kvalifikationer.
- Kommissionen ønsker sammen med medlemsstaterne at fremme livslang læring, og medlemsstaterne opfordres til at sætte nationale mål på området.
- Medlemsstaterne opfordres til med støtte fra Kommissionen og Socialfonden at sikre lærepladser for unge EU-borgere samt at lægge strategier for nedbringelse af antallet af unge, der frafalder deres uddannelse.
- Endelig opfordres medlemslandene til at sikre tilbud om efteruddannelse og arbejde for arbejdsløse unge senest efter en måneds arbejdsløshed for 15-19-årige og senest efter to måneder for 20-24-årige.

3) *Øget adgang til beskæftigelse*

- Medlemsstaterne opfordres til at styrke de fælles EU-mål vedrørende ”et nyt afsæt” for arbejdsløse voksne for at sikre, at de får tilbudt nyt job, supplerende efteruddannelse, læreplads eller andre beskæftigelsesfremmende foranstaltninger senest tre måneder efter, at de har tilmeldt sig den offentlige arbejdsformidling.
- Medlemsstaterne opfordres til at sænke de ikke-lønrelaterede arbejdskraftomkostninger, f.eks. ved at fjerne socialsikringsbidragene ved ansættelse af en langtidsledig i 6 måneder.
- Medlemsstaterne opfordres til at fremme beskæftigelsen for sårbare grupper og ældre arbejdstagere, at stimulere efterspørgslen og skabe flere jobs for lavtkvalificeret arbejdskraft via fx skattelettelser eller andre incitamenter så som støtte til rengøringshjælp og pleje. Endelig opfordres medlemsstaterne til at styrke samarbejdet og udvekslingen af erfaringer mellem private og offentlige arbejdsformidlinger.

Bedre udnyttelse af fællesskabsmidlerne

Det foreslås, at indsatsen med henblik på at løfte beskæftigelsen understøttes med alle stående fællesskabsinstrumenter, herunder gennem brug af ESF og globaliseringsfonden.

Ifølge meddelelsen kræver krisen hurtig mobilisering af ESF-ressourcer, der normalt udbetales gradvist over en periode på 9-10 år. Ved at gøre fuldt brug af det budget, der er til rådighed i de finansielle overslag, vil Kommissionen sikre, at der alene i 2009-2010 stilles ca. 19 mia. EUR til rådighed for ESF.

Der indføres to muligheder for fremskyndet finansiering. For det første vil Kommissionen fremsætte forslag om en ændring af forordningen om strukturfondene for at gøre det muligt for medlemsstaterne at vælge ikke at yde national samfinansiering i 2009 og 2010 (frontloading). Dette indebærer, at et land kan vælge at ændre sammensætningen af midlerne i en periode. F.eks. kan et land koble 75 % EU midler med 25 % nationale midler. Over den samlede periode skal medfinansieringen dog være på 50 %. Derfor skal det samme land i andre år have en sammensætning af finansieringen, der opvejer dette fx ved at koble 75 % nationale midler med 25 % EU-midler. Forslaget om at ”frontloade” socialfrontsprogrammerne stiller således ikke flere EU-midler til rådighed over den samlede budgetperiode fra 2007-2013.

For det andet vil Kommissionen styrke skabelsen af mikrovirksomheder ved snarest muligt at fremsætte forslag om en ny ”EU-mikrofinansfacilitet til fordel for beskæftigelse”. Den nye facilitet skal udvide omfanget af finansiel støtte til nye iværksættere i den aktuelle situation, hvor lånemulighederne er mindsket. Desuden vil der efter forslaget kunne ydes støtte i form af mentorordninger, uddannelse, coaching, kapacitetsopbygning og rentestøtte.

Regeringens holdning og jobplanens forventede betydning for Danmark

Regeringen deler Kommissionens bekymring for den økonomiske udvikling og er positiv over for Kommissionens meddelelse ”Den fælles forpligtigelse til at løfte beskæftigelsen”.

Regeringen finder det vigtigt, at de mulige tiltag bliver tilstrækkeligt analyserede, og at de finansielle konsekvenser kendes under hensyn til budgetsituationen i mange medlemslande.

Kommissionens meddelelse blev offentliggjort for kort tid siden, og der udestår stadig en række konkrete forslag til udmøntning af meddelelsen. Der foreligger derfor endnu ikke analyser af de fremlagte forslags forventede betydning for Danmark og de øvrige medlemslande i EU.